

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

 К. В. Балабанов
« 17 » травня 2018 р.

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
ФІЛОЛОГІЯ. МОВА ТА ЛІТЕРАТУРА (НІМЕЦЬКА)

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ другий (магістерський)
(назва рівня вищої освіти)

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ магістр
(назва ступеня вищої освіти)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 03 Гуманітарні науки
(шифр та назва галузі знань)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 035 Філологія
(код та найменування спеціальності)

СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ 035.043 германські мови та літератури (переклад включно),
перша – німецька
(код та найменування спеціалізації)

Філологія. Мова та література (німецька)
(назва освітньо-професійної програми)

Спеціалізація (за необхідністю) _____

СХВАЛЕНО

Протокол засідання Вченої ради МДУ

09 14.05.2018 № 11

Освітня програма вводиться в дію з вересня 2018 р.

Ректор К. В. Балабанов

(наказ № 19 від 18.05. 2018 р.)

« 18 » травня 2018 р.

I Преамбула

Освітньо-професійна програма підготовки магістра за спеціальністю 035 «Філологія», спеціалізація «035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька» розроблено і внесено кафедрою німецької та французької філології. Затверджено та надано чинності рішенням Вченої ради МДУ від 14.05.2018 № 11.

Розробники програми:

Гутнікова А.В., канд. філ. наук, доцент кафедри німецької та французької філології МДУ;

Кажан Ю.М., канд.пед.н., доцент, в.о. завідувача кафедри німецької та французької філології МДУ;

Федорова Ю.Г., канд. філол. наук, доцент, в.о. завідувача кафедри англійської філології МДУ.

Рецензенти:

Андрусяк І.В., канд. філол. наук, доцент, доцент кафедри англійської філології ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Яцюк І.Я., канд. філол. наук, доцент, зав. кафедри німецької філології та методики викладання німецької мови Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

II Загальна характеристика

Рівень вищої освіти	- Другий (магістерський) рівень
Ступінь вищої освіти	- Магістр
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія Спеціалізація 035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька
Обмеження щодо форм навчання	
Освітня кваліфікація	Магістр філології
Кваліфікація в дипломі	Магістр філології за спеціалізацією «Німецька мова, друга іноземна мова (англійська) та зарубіжна література, викладач закладу вищої освіти»*
Опис предметної області	Об'єкти вивчення та діяльності: мовознавство, літературознавство, основна іноземна мова (німецька), друга іноземна мова (англійська) Цілі навчання: розвиток професійно орієнтованої міжкультурної комунікативної компетенції як складової діяльнісної компетенції магістра-філолога спеціальності 035 Філологія за предметною спеціалізацією 035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька. Цілями навчання є надати освіту в області філології із

	<p>широким доступом до працевлаштування, підготувати студентів до подальшої дослідницької діяльності у сфері філології. Програма розвиває іншомовні компетенції та літературознавчі навички та вміння філолога, реалізує здатність до виконання професійних завдань у сфері філології.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: фундаментальні знання, що необхідні для вирішення освітніх та науково-дослідних завдань у професійній сфері; основи теорії мовної комунікації, методика викладання філологічних дисциплін у вищій школі.</p> <p>Методи, методики та технології: традиційні та інноваційні, інтерактивні методи й інноваційні технології навчання, що ґрунтуються на компетентнісному та діяльнісному підходах до навчання.</p> <p>Інструменти та обладнання: традиційні носії інформації, глобальні комп'ютерні мережі, засоби комунікації (e-mail, Інтернет, телефон, мультимедія), сучасні технічні засоби.</p>
<p>Фокус програми: загальна/спеці спеці</p>	<p>Акцент на формування професійної компетентності здобувачів вищої освіти; філологічної компетентності магістрів-філологів відповідно до обраної спеціалізації.</p>
<p>Орієнтація програми</p>	<p>Освітньо-професійна</p>
<p>Академічні права випускників</p>	<p>Можливість навчатися за програмами третього (освітньо-наукового) рівня</p>
<p>Працевлаштування випускників (для регульованих професій обов'язково)</p>	<p>Магістр-філолог може працювати в науковій, літературно-видавничій, освітній галузях; на викладацьких, науково-дослідних та адміністративних посадах у вищих навчальних закладах 1-4 рівнів акредитації; у друкованих та електронних засобах масової інформації, сфері РК-технологій, у різноманітних фондах, спілках, фундаціях гуманітарного спрямування, музеях, мистецьких і культурних центрах тощо.</p> <p>2444.2 Філолог 2451.1 Літературознавець 2444.2 Лінгвіст 2351.2 24420 Викладач (методи навчання) 2310.2 Викладач ЗВО</p> <p>*для кваліфікації «Викладач ЗВО загальна кількість дисциплін педагогіко-психологічної спрямованості складає 25%</p>

III Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти. Тип диплому. 90 кредитів ЄКТС. З них 23 кредит загальної, 50 кредитів професійної, 8 кредитів практичної підготовки та 9 кредитів – кваліфікаційна робота. Одиночний ступінь.

IV Перелік компетентностей випускника

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.	
Загальні компетентності	<ul style="list-style-type: none"> - Здатність діяти соціально відповідально та громадянські свідомо на основі загальнолюдських ціннісних орієнтирів, дотримуватися основ безпеки професійної діяльності та здорового способу життя. - Здатність володіти базовими знаннями з методології наукових досліджень в обсязі, необхідному для здійснення професійної науково-дослідної діяльності. - Здатність до збору, обробки, збереження, продукування і передачі професійно важливої інформації з метою її використання в рамках професійного, дослідницького контенту. - Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію; працювати в команді з дотриманням етичних норм та цінностей мультикультурного суспільства; здійснювати наукову полеміку та спілкування державною та іноземною мовами. - Здатність вчитися самостійно і автономно, розробляти власну траєкторію саморозвитку упродовж життя. 	<p>КЗ-1</p> <p>КЗ-2</p> <p>КЗ-3</p> <p>КЗ-4</p> <p>КЗ-5</p>
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	<ul style="list-style-type: none"> - Здатність продемонструвати сформовану мовну і мовленнєву компетенції в процесі і міжособистісної комунікації; - Здатність використовувати професійно профільовані знання з теорії літератури, теорії і історії лінгвістики; 	<p>КП-1</p> <p>КП-2</p>

	- Здатність володіти методикою викладання філологічних дисциплін у вищій школі;	КП-3
	- Здатність володіти основами теорії мовної комунікації;	КП-4
	- Здатність використовувати знання з лінгвокультурології;	КП-5
	- Здатність розуміти світову літературу в українських перекладах;	КП-6
	- Здатність творчо і критично здійснювати осмислювати філологічну інформацію для вирішення науково-дослідних і практичних завдань у сфері професійної діяльності; вміти самостійно визначати завдання наукових досліджень в галузі філології і вирішувати їх за допомогою сучасних методологій, методик та інформаційних технологій;	КП-7
	- Здатність здійснювати види науково-педагогічної діяльності викладача вищої школи;	КП-8
	- Здатність використовувати знання другої (третьої) іноземної мови для іншомовного спілкування (англійської, італійської, французької);	КП-9
	-Здатність здійснювати спілкування професійного спрямування німецькою мовою.	КП-10

V Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

1. Визначені ОПП кінцеві, підсумкові та інтегративні результати навчання, що визначають нормативний зміст підготовки:

Результати навчання	Шифр результату навчання
Знання: - поглиблених знань в галузі мовознавства і літературознавства в обсязі, необхідному для здійснення професійної діяльності;	РН 1
- сформованих мовної і мовленнєвої компетенцій в процесі професійної і міжособистісної комунікації;	РН 2
- базових знань про мовленнєву комунікацію, мовленнєву діяльність, форми комунікації, засоби комунікації;	РН 3

- сучасних наукових парадигм, концепцій, теорій для проведення досліджень у галузі лінгвістики та літературознавства для вирішення актуальних завдань філології вищої школи;	PH 4
- методології та організації наукового дослідження.	PH 5
Вміння:	
- здійснювати іншомовну комунікативну діяльність, демонструючи рівні сформованості мовної і мовленнєвої компетенції на рівні C1 з основної іноземної мови і на рівні B2 – з другої іноземної мови, згідно з Загальноєвропейськими стандартами мовної освіти; навичками публічного мовлення, аргументації, ведення дискусії і наукової полеміки у професійній сфері (також ІМ);	PH 6
- усно і письмово перекладати професійно орієнтовані тексти з іноземних мов на українську;	PH 7
- застосовувати теоретичні знання сучасних наукових парадигм, методик викладання філологічних дисциплін у вищій школі;	PH 8
- вміння здійснювати іншомовну комунікативну діяльність з урахуванням фонетичних, лексичних, граматичних, стилістичних особливостей іноземної мови, що вивчається;	PH 9
- аналізувати теоретичні засади досліджень світової літератури в українських перекладах та використовувати їх у професійній діяльності;	PH 10
- формування вміння планувати навчально-виховний процес у закладах освіти, створювати програмно-методичне забезпечення мовознавчих курсів;	PH 11
- розвиток вмінь у майбутніх фахівців раціонально та науково обґрунтовано організовувати самостійну роботу учнів та студентів;	PH 12
- проводити філологічне дослідження з використанням іншомовних джерел інформації, застосовувати теоретичні і емпіричні методи дослідження лінгвістичних та літературознавчих явищ і процесів на засадах міждисциплінарності, компаративістики; оформляти і презентувати результати у кваліфікаційній роботі за обраною проблемою.	PH 13
- застосовувати основи теорії мовної комунікації у професійній діяльності;	PH 14
- застосовувати теоретичні знання сучасних наукових парадигм, освітніх концепцій, лінгвістичних та літературознавчих теорій для використання у практичній діяльності магістра-філолога відповідно до	PH 15

спеціалізації;	
- реалізовувати основні функції аналізу, прогнозування, організації, контролю, самоконтролю в процесі виробничої (асистентської) практик;	PH 16
Комунікація:	
- володіння міжкультурною комунікативною компетенцією як складової діяльнісної компетенції;	PH 17
- демонстрування готовності до міждисциплінарної взаємодії з уміння, співпраці з представниками інших галузей гуманітарного знання в ході розв'язання професійних завдань;	PH 18
Автономія і відповідальність:	PH 19
- здійснення філологічної освіти в умовах інтернаціоналізації;	
- становлення гуманістичного світогляду, формування інтелекту і духовного світу студентів, прилучення їх до національних і загальнолюдських цінностей.	PH 20

Стиль та методика навчання

А) Підходи до викладання та навчання: студентоцентрований, професійно-орєнтований, комунікативно-спрямований.

Б) Система оцінювання:

- модульні контрольні роботи за вивченими темами;
- методичні портфоліо (за результатами виробничих практик);
- виконання проектів з обов'язковою презентацією результатів (Power Point);
- екзамени семестрові: усні, письмові у формі тестів, комбіновані (для циклу дисциплін професійної і практичної підготовки);
- комплексний кваліфікаційний екзамен зі спеціальності та спеціалізації;

Рекомендований перелік навчальних дисциплін і практик.

Розподіл змісту освітньо-професійної програми підготовки, навчальний час за циклами підготовки.

Обсяг освітньої складової освітньо-професійної програми підготовки магістра філолога становить 90 кредитів ЄКТС.

Розподіл змісту освітньої складової програми за циклами дисциплін та критеріями нормативності і вибіркості наведено у табл. 1.

Таблиця 1

Розподіл змісту освітньої складової за критеріями нормативності та вибіркості

Цикл дисциплін	Загальна кількість кредитів	У тому числі:	
		нормативні дисципліни, кредитів	вибіркові дисципліни, кредитів
Загальна підготовка	21 (23%)	15 (17%)	6 (7%)
Професійна підготовка	69 (77%)	51 (56%)	18 (20%)

Усього для ступеня магістра	90 (100%)	66 (73%)	24 (27%)
------------------------------------	------------------	-----------------	-----------------

Теоретичне навчання здійснюється на основі поєднання лекційних та семінарських (практичних) занять з самостійною роботою. Практична підготовка передбачає проходження різних видів практики.

Формами підсумкового контролю з навчальних дисциплін є екзамени, заліки, а також диференційовані заліки, які проводяться для оцінювання якості навчання (табл. 2).

Таблиця 2

Перелік компонент ОПП

Код н/д	Шифр дисципліни за навчальним планом	Компоненти освітньої програма (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти ОПП				
ОК 1.	НДЗП 1.1.1	Методологія та організація наукових досліджень	3	залік
ОК 2.	НДЗП 1.1.2	Педагогіка вищої школи	3	екзамен
ОК 3.	НДЗП 1.1.3	Лінгвокультурологія	3	екзамен
ОК 4.	НДЗП 1.1.4	Теорія літератури	3	екзамен
ОК 5.	НДЗП 1.1.5	Теорія та історія лінгвістики	3	екзамен
ОК 6.	НДПП 1.2.1	Практичний курс основної іноземної мови (німецької)	17	екзамен\залік\екзамен
ОК 7.	НДПП 1.2.2	Сучасна література країн, мова яких вивчається (викладається іноземною мовою)	4	екзамен
ОК 8.	НДПП 1.2.3.	Лінгвокраїнознавство країн другої іноземної мови (англійської) та практичний курс	6	залік
ОК 9.	НДПП 1.2.4.	Методика викладання філологічних дисциплін у вищій школі	3	залік
ОК 10.	НДПП 1.2.5.	Основи теорії мовної комунікації	3	екзамен

ОК 12.	НДПП 1.2.6.	Світова література в українських перекладах	3	залік
ОК 13.	НДПП 1.2.7.1	Виробнича практика 1 (асистентська філологічних дисциплін) 3	3	диференційований залік
ОК 14.	НДПП 1.2.7.2	Виробнича практика 2 (за фахом)	3	диференційований залік
ОК 15.	НДПП 1.2.7.3	Науково-дослідна практика (виконання кваліфікаційної роботи включно)	9	диференційований залік
Вибіркові компоненти ОПП				
ВК 1.	ВДЗП 2.1.1	Сучасні інформаційно-комунікаційні технології в освіті/ Комп'ютерні технології в навчанні мови та літератури	3	залік
ВК 2.	ВДЗП 2.1.2	Психологія спілкування / Психологія конфлікту	3	залік
ВК 3.	ВДПП 2.2.1	Практичний курс другої іноземної мови (англійської)	11	екзамен
ВК 4.	ВДПП 2.2.2	Практичний курс третьої іноземної мови (французької\італійської)	7	залік
ВК 5.	ВДПП 2.2.3	Комп'ютерна лінгвістика	3	залік
ВК 6.	ВДПП 2.2.4	Німецька мова професійного спілкування	3	залік

Короткий опис логічної послідовності вивчення компонент освітньої програми (табл.3).

Таблиця 3

Структурно-логічна схема підготовки

Семестр	Зміст навчальної діяльності (вказуються, обсяг кредитів)		
	Шифр дисципліни	Назва дисципліни	Обсяг кредитів
1	ОК 1.	Методологія та організація наукових досліджень	3
1	ОК 2.	Педагогіка вищої школи	3
1	ОК 4.	Теорія літератури	3
1	ОК 5.	Теорія та історія лінгвістики	3

1	ОК 8.	Лінгвокраїнознавство країн другої іноземної мови (англійської) та практичний курс	6
1	ОК 9.	Методика викладання філологічних дисциплін у вищій школі	3
2	ОК 3.	Лінгвокультурологія	3
2	ОК 13.	Виробнича практика 1 (асистентська з філологічних дисциплін)	3
1, 2, 3	ОК 6.	Практичний курс основної іноземної мови (німецької)	17 (9/5/3)
2	ОК 7.	Сучасна література країн, мова яких вивчається (викладається іноземною мовою)	4
3	ОК 10.	Основи теорії мовної комунікації	3
3	ОК 12.	Світова література в українських перекладах	3
3	ОК 14.	Виробнича практика 2 (за фахом)	3
3	ОК 15.	Науково-дослідна практика (виконання кваліфікаційної роботи включно)	9
2	ВК 1.	Сучасні інформаційно-комунікаційні технології в освіті/ Комп'ютерні технології в навчанні мови та літератури	3
2	ВК 2.	Психологія спілкування / Психологія конфлікту	3
2, 3	ВК 3.	Практичний курс другої іноземної мови(англійської)	11 (6/5)
2, 3	ВК 4.	Практичний курс третьої іноземної мови (французької\італійської)	7 (3/4)
3	ВК 5.	Комп'ютерна лінгвістика	3
3	ВК 6.	Німецька мова професійного спілкування	4

Схематично співвідношення між результатами навчання та компетентностями має бути представлено у вигляді *матриці* (Таблиця 4), рядки якої містять результати навчання (РН) за окремими дисциплінами освітньої програми, а стовпці – компетентності (К), які студент набуває в результаті успішного навчання за даною освітньою програмою.

Таблиця 4

Матриця відповідності визначених ОПП результатів навчання та компетентностей.

Програмні результати навчання/ Навчальна дисципліна	Інтегральна компетентність	Компетентності															
		Загальні компетентності					Спеціальні (фахові) компетентності										
		КЗ-1	КЗ-2	КЗ-3	КЗ-4	КЗ-5	КП-1	КП-2	КП-3	КП-4	КП-5	КП-6	КП-7	КП-8	КП-9		
РН6, РН8, РН12, Методологія і організація наукових досліджень	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані і задачі та педагогічні проблеми у професійній діяльності вчителя іноземної мови та літератури, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов	+	+		+			+	+		+	+			+		
РН2, РН7, Педагогіка вищої школи			+	+	+		+	+		+	+		+			+	
РН4, РН12, РН14, Лінгвокультурологія			+	+	+			+		+	+		+	+			+
РН2, РН5, РН7, Теорія літератури			+	+		+		+				+	+			+	+
РН6, РН13, Теорія та історія лінгвістики			+	+	+	+			+		+	+		+			+
РН1, РН2, РН5, РН11, Практичний курс ОІМ			+	+		+	+			+		+		+	+		
РН1, РН2, РН5, РН11, Лінгвокраїнознавство країн ДІМ та практичний курс			+	+	+	+		+	+	+		+	+		+	+	
РН10, РН12, Методика викладання філологічних дисциплін у вищій школі			+	+		+	+		+	+	+	+		+			+
РН3, РН6, РН15, Сучасна література країн, мова яких вивчається			+	+		+			+	+		+	+	+			
РН3, РН8, РН9, РН14, РН15, Основи теорії мовної комунікації				+		+	+		+			+				+	+
РН4, РН10, РН7, РН12, Світова література в українських перекладах		+				+	+	+	+		+	+		+	+		

VI Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі: <ul style="list-style-type: none"> - комплексного кваліфікаційного екзамену з практичного курсу основної іноземної мови (німецької), сучасної літератури країн, мова яких вивчається (основна мова); - кваліфікаційного екзамену з практичного курсу другої іноземної мови; - публічного захисту кваліфікаційної роботи зі спеціальності.
Вимоги до	Робота має основні компоненти наукової праці (вступ,

<p>кваліфікаційної роботи (за наявності)</p>	<p>розділи, висновки до розділів, загальні висновки, список використаних джерел, додатки) і оформлюється згідно із вимогами державних стандартів щодо наукових праць.</p> <p>Обов'язковим компонентом є експериментальна робота та\ або опис з досвіду педагогічної роботи здобувача (закладу освіти) за тематикою роботи.</p> <p>Робота перевіряється на плагіат із використанням прийнятих в МДУ програм.</p> <p>Робота оприлюднюється на офіційному сайті факультету або кафедри.</p> <p>На підставі чинних нормативних документів вищої школи в Університеті розроблено «Положення про кваліфікаційні роботи», що визначає загальні вимоги до етапів підготовки, змісту, структури, оформлення кваліфікаційних робіт. Окремі пункти Положення конкретизовані в методичних рекомендаціях випускової кафедри. Кваліфікаційна робота передбачає: систематизацію, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань зі спеціальності та застосування їх при розв'язанні конкретних освітніх завдань; розвиток навичок самостійної роботи й оволодіння методикою дослідження. Кваліфікаційна робота має відповідати вимогам: актуальність теми, відповідність її сучасному стану й перспективам розвитку тієї чи тієї галузі науки; самостійність наукових пошуків студента; окресленість наукового апарату (мета, завдання роботи, об'єкт, предмет, методи дослідження тощо); глибина й повнота аналізу наукової літератури з теми дослідження; достовірність отриманих результатів; аргументованість і конкретність висновків і рекомендацій; змістовність; логічність викладу матеріалу; грамотність, науковий стиль викладу.</p> <p>Кваліфікаційна робота має відповідати загальним вимогам наукової етики, зокрема щодо наявності всіх необхідних посилань, коректності цитування тощо.</p>
<p>Вимоги до єдиного державного кваліфікаційного екзамену</p>	<p>Атестація здобувачів має на меті з'ясування рівня підготовленості випускника для виконання професійних завдань, передбачених відповідними стандартами вищої освіти, і продовження освіти.</p> <p>Порядок проведення і програма іспиту визначається університетом на основі методичних рекомендацій Міністерства освіти і науки України та стандарту вищої освіти.</p>
<p>Вимоги до публічного захисту (демонстрації) (за наявності)</p>	<p>Якість презентації роботи під час її захисту; мультимедійне супроводження результатів дослідження; переконливість відповідей на питання членів комісії, зауваження рецензентів; культура мовлення; оцінювання роботи рецензентом; відгук наукового керівника щодо самостійності у розробці проблеми,</p>

здатності до науково-дослідної роботи та підготовленості до виконання професійних обов'язків.

VII Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У ЗВО повинна функціонувати система забезпечення вищим навчальним закладом якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників вищого навчального закладу та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті вищого навчального закладу, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників вищих навчальних закладів і здобувачів вищої освіти;
- 9) інших процедур і заходів.

Система забезпечення вищим навчальним закладом якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) за поданням ЗВО оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.

Нормативні та вибіркові навчальні дисципліни*Нормативні дисципліни циклу загальної підготовки***ОК 1.Методологія і організація наукових досліджень**

Мета вивчення курсу – розвинути наукове мислення студентів і дати змогу зробити самостійне дослідження з проблеми, що повстала перед студентом під час науково-дослідної навчальної практики.

Завдання курсу: ознайомити студентів з основними термінологічними поняттями у сфері наукової діяльності задля формування термінологічного апарату; пояснити принципи організації діяльності по проведенню наукового дослідження; висвітлити поширені методи проведення наукових досліджень з урахуванням поділу наук на соціально-економічні й гуманітарні та природничо-технічні; навести приклади проведення наукових досліджень у сфері філології.

Змістовні модулі:

1. Предмет і сутність науки. Поняття наукового дослідження
2. Структура дослідження: обґрунтування актуальності і визначення теми дослідження, його мети, завдання.
3. Розробка концептуальних положень і апарату дослідження (гіпотези, методи, етапи, об'єкти, засоби). Вивчення теоретичного і практичного стану проблеми. Обробка даних дослідження та оформлення результатів. Форми відображення результатів наукового дослідження.

ОК 2.Педагогіка вищої школи

Мета вивчення курсу – вивчення педагогічних закономірностей й засобів організації та здійснення освітнього процесу (самоосвіти), навчання, виховання (самовиховання), розвитку (саморозвитку) і професійної підготовки студентів (слухачів) до певного виду діяльності й суспільного життя.

*Завдання курсу:*аналіз соціально-історичних характеристик системи вищої освіти;аналіз змісту, форм і методів навчання, розвитку і виховання студентів у вищому навчальному закладі;аналіз методів контролю і оцінки успішності студентів на основі системного підходу; розробка нових технологій навчання і виховання у вищому навчальному закладі;розкриття педагогічних закономірностей формування студентів як майбутніх фахівців.

Змістовні модулі:

1. Психологія і педагогіка вищої школи: предмет, завдання, методи
2. Діяльність та пізнавальні процеси. Пізнання як діяльність.
3. Виховання особистості студента як майбутнього фахівця з вищою освітою

ОК 3.Лінгвокультурологія

Мета вивчення курсу – ознайомлення студентів із сучасними концепціями мовознавства, зокрема лінгвокультурологією, розкриття базових понять та методів цієї лінгвістичної дисципліни, виявлення співвідношення мови та культури у рамках антропоцентричного підходу у лінгвістиці; з'ясування зв'язків між семіотикою мови та семіотикою культури; визначення концепту «текст» з позицій семіотичної лінгвістичної школи (Cultural Semiotics)

Завдання курсу: ознайомлення студентів із сучасними підходами до дослідження мовного матеріалу з позицій лінгвокультурології, визначення поняття лінгвокультурного концепту, вивчення різних підходів до його аналізу.

Змістовні модулі:

1. Становлення ЛК як самостійної науки: передумови, сучасний стан.
2. Лінгвістичні теорії взаємозв'язків мови та культури
3. Семіотика. Мова та культура

ОК 4. Теорія літератури

Мета вивчення курсу – всебічний розгляд основних принципів літературознавства як науки, основних етапів та напрямків розвитку теоретико-літературної думки, сучасного стану науки про літературу.

Завдання курсу: висвітлити основні етапи та напрямки розвитку теоретико-літературної думки від античності до XXI ст.; ознайомити із проблемним полем, термінологічно-категоріальним апаратом, концепціями сучасного літературознавства; поглибити та узагальнити знання, пов'язані із природою художньої літератури як мистецтва слова, художнього твору, методами та принципами його аналізу; розкрити основні закономірності розвитку літературного процесу; вдосконалити навички наукового аналізу художнього твору з урахуванням новітніх методологій літературознавства.

Змістовні модулі:

1. Основні етапи та напрямки розвитку теоретико-літературної думки у західноєвропейських країнах від античності до сучасності.
2. Літературознавчі школи XIX ст.
3. Основні літературознавчі концепції XX ст. Сучасна методологія літературознавчих досліджень. Основні аспекти наукового аналізу художнього твору.

ОК 5. Теорія та історія лінгвістики

Мета вивчення курсу – поглиблення й узагальнення знань філологів з теорії, методології та історії мовознавства; підвищення професійного рівня лінгвістичної підготовки аспірантів; формування навичок комплексного лінгвістичного аналізу.

Завдання курсу: теоретичні: розширити знання філологів з актуальних питань психолінгвістики, соціолінгвістики, інтерлінгвістики, теоретичного і

прикладного мовознавства, а також вивчити теоретичні положення, які не були висвітлені в попередніх курсах; ознайомити з найважливішими історичними періодами, школами, напрямками лінгвістичної науки, філософськими основами, актуальними ідеями й здобутками сучасного світового мовознавства; формувати сучасні погляди на проблеми лінгвістики, спираючись на історію розвитку вітчизняного та європейського мовознавства; поглибити знання про методи наукового дослідження мови; - практичні: розвивати вміння й навички аналізувати та застосовувати основні положення лінгвістичних теорій та методи дослідження мови у практичній діяльності.

Змістовні модулі:

1. Мовознавство як наука.
2. Знакова природа мови. Мова і мислення. Мова і мовлення
3. Мовознавство на сучасному етапі

Нормативні дисципліни циклу професійної підготовки

ОК 6.Практичний курс основної іноземної мови (німецької)

Мета вивчення курсу – поглиблення знань та практичних умінь і навичок студентів ОС «Магістр» під час вивчення таких аспектів мови, як «Практика усного та писемного мовлення», «Аналітичне читання» та «Суспільно-політична термінологія». Програма передбачає вдосконалення навичок самостійної роботи з навчальною та науковою літературою, а також навичок науково-дослідної роботи.

Завдання курсу: вміння давати чіткі, докладні описи по широкому спектру питань, що цікавлять Магістра, розвиваючи окремі думки і підкріплюючи їх додатковими положеннями і прикладами; вміння давати чіткі докладні описи і робити доповіді на складні професійні теми, заглиблюючись в підтеми, розвиваючи окремі положення і робити відповідний висновок; вміння пояснити свою точку зору з актуального питання, указуючи на плюси і мінуси різних варіантів; вміння вести діалог досить швидко і без підготовки, що дозволяє регулярно і довго спілкуватися з носіями мови без особливих труднощів для обох сторін; формування навичок роботи з україномовним текстом публіцистичного стилю; вдосконалення вмінь сприймати прочитану інформацію та виділяти ключові моменти; вдосконалення навичок усного і письмового переказу та реферування статей публіцистичного стилю; закріплення навичок аналізу, придбаних на попередньому курсі; сприяння розвитку умінь студентів формувати та висловлювати власну думку щодо прочитаного тексту.

Змістовні модулі:

Практика усного та писемного мовлення

ЗМ 1. Захист навколишнього середовища. Екологічна проблема.

ЗМ 2. Соціальні явища. Дискримінація.

- ЗМ 3. Переселення. Політичні біженці.
- ЗМ 4. Здорове харчування.
- ЗМ 5. Економічний розвиток. Споживання.
- ЗМ 6. Демографічна проблема.

Аналітичне читання

- ЗМ 7. Оповідання.
- ЗМ 8. Роман.
- ЗМ 9. Література подорожі.
- ЗМ 10. Літопис.
- ЗМ 11. Нарис.
- ЗМ 12. Мемуари.
- ЗМ 13. Поезія.
- ЗМ 14. Театральні твори.

Суспільно-політична термінологія

- ЗМ 15. Проблема трудових ресурсів в Україні.
- ЗМ 16. Екологія.
- ЗМ 17. Євроатлантична інтеграція України.
- ЗМ 18. Охорона здоров'я.
- ЗМ 19. Проблеми молоді.
- ЗМ 20. Дипломатичні відносини.
- ЗМ 21. Духовне життя. Освіта.
- ЗМ 22. Мовне питання.
- ЗМ 23. Міжнародна безпека.

ОК 7. Сучасна література країн, мова яких вивчається (викладається іноземною мовою)

Мета вивчення курсу: ознайомлення з основними етапами сучасного літературного процесу Німеччини.

Завдання курсу: сформулювати знання про предмет і завдання сучасної літератури Німеччини, розглянути основні етапи розвитку сучасної літератури Німеччини, обґрунтувати фактори, які визначають стан і напрями розвитку сучасної літератури Німеччини, розвинути навички інтерпретації художніх творів сучасних провідних письменників Німеччини.

Змістові модулі:

1. Німецька література модернізму. Жанри та автори. Основні тенденції розвитку німецької літератури німецьких письменників-мігрантів
3. Німецька література післявоєнної доби. Жанри та автори
4. Тенденції розвитку німецької літератури другої половини ХХ-ХХІ ст.

ОК 8. Лінгвокраїнознавство країн другої іноземної мови (англійської) та практичний курс

Програма з лінгвокраїнознавства країн другої іноземної мови (англійської) та практичний курс передбачає її комплексне вивчення, що зорієнтоване на підготовку кваліфікованих магістрів-філологів.

Мета вивчення курсу – навчити вільно і правильно спілкуватися англійською мовою з дотриманням усіх фонетичних, лексико-синтаксичних та стилістичних норм, опанувати навички реферування іноземною мовою суспільно-політичних текстів; розвинути вміння передавати інформацію загально- і суспільно-політичного змісту в різних видах робіт, формувати професійну компетентність особистості як синтез змістовного та структурного компонентів.

Завдання курсу: розвиток усіх видів мовленнєвої діяльності (аудіювання, говоріння, читання та письма), формування певного рівня комунікативної компетенції, розуміння суті мовних явищ, іншої системи понять сприйняття дійсності, ознайомлення з історією та культурою носіїв англійської мови, формування лінгвокраїнознавчої компетенції студентів; поглиблення знань про мову, культуру, історію, традиції, реалії та в цілому про особливості ментальності носіїв англійської мови.

Змістові модулі:

1. Еміграція. Біженці. Культурні непорозуміння.
2. Комунікація. Соціальні проблеми.
3. Соціальні мережі інтернету, комп'ютерні ігри.

ОК 9.Методика викладання філологічних дисциплін у вищій школі

Метою вивчення курсу є опанування питань виникнення та розвитку науки методики викладання філологічних дисциплін у вищих навчальних закладах, її зв'язок з іншими лінгвістичними, літературознавчими та педагогічними науками, формування обізнаного фахівця з питань підготовки, проведення та підбиття підсумків занять з блоку філологічних дисциплін, набуття студентами загальнокультурних, професіональних знань для забезпечення якісного викладання предмету у вищій школі та задля освідомлення студентами важливості знань з методики викладання дисциплін філологічного блоку.

Завдання курсу дисципліни це: поглиблення методичної на філологічній підготовки студентів-магістрантів першого року навчання, опанування студентами шляхами організації навчального процесу у ЗВО, методикою проведення занять з філологічних дисциплін, етапами підготовки до заняття, формами роботи з навчальним матеріалом, принципами розподілу студентської аудиторної та самостійної роботи.

Змістовні модулі:

- ЗМ 1. Методика викладання філологічних дисциплін як наука та навчальна дисципліна у ЗВО.
- ЗМ 2. Організація навчального процесу.

ЗМ 3. Новітні технології навчання.

ОК 10.Основи теорії мовної комунікації

Мета вивчення курсу – опанування сучасними системами лінгвістичних, соціолінгвістичних та прагмалінгвістичних знань про структуру, закономірності і важливі явища мовної та міжмовної комунікації, а також правилами мовної поведінки в різних комунікативних ситуаціях, набуття ефективних умов спілкування, насамперед у контекстах міжмовного (міжкультурного) спілкування.

Завдання курсу: вивчення природи, типів і форм мовної комунікації; моделювання комунікативної ситуації, аналіз її складників; виокремлення та описання одиниць мовної комунікації, визначення їхньої ролі й ваги в комунікативному процесі; дослідження невербальних засобів комунікації, їхніх функцій та співвідношення з вербальними засобами у спілкуванні; обґрунтування зразків мовної комунікації (мовленнєвих жанрів і типів дискурсу).

Змістовні модулі:

ЗМ 1. Загальні засади мовної комунікації

ЗМ 2. Теорія мовної комунікації як наука і навчальна дисципліна

ЗМ 3. Комунікація як мовленнєва діяльність

ОК 11.Світова література в українських перекладах

Мета вивчення курсу – формування у студентів читацької компетенції через сприймання художньої літератури як мистецтва слова, знань з теоретичних основ перекладу художнього тексту, навичок реалізації літературного адекватного перекладу фрагментів поетичного та прозового текстів оригіналу.

Завдання курсу – ознайомити студентів із сукупністю відомостей про найхарактерніші явища світового літературного процесу XIX-XX століть; визначити роль творчості письменників у становленні і розвитку світової культури; розвивати базові навички компаративного аналізу художніх творів через зіставлення зі зразками різних національних літератур; оцінювати адекватність художнього перекладу з урахуванням якісних і кількісних критеріїв, висвітлення його об'єктивних та суб'єктивних чинників; формувати вміння й навички філологічного аналізу та інтерпретації художнього тексту з урахуванням задуму й стилю автора першотвору; продукувати цілісні підходи до відтворення ідейного змісту художнього твору у перекладі, збереження його етнонаціонального та стилістичного забарвлення у перекладній версії.

Змістовні модулі:

1. Світовий літературний процес як історико-мистецьке явище.
2. Художній переклад як засіб міжлітературної комунікації.
3. Перекладацький аналіз тексту. Рівні досягнення еквівалентності у перекладі.

Опис вибіркових навчальних дисциплін*Дисципліни циклу загальної підготовки***ВК 2 (1). Сучасні інформаційно-комунікаційні технології в освіті**

Мета вивчення курсу: ознайомлення студентів з теоретичною базою знань у сфері сучасних інформаційних технологій, підготувати до практичного застосування сучасних інформаційно-комунікаційних технологій (СІКТ) в дошкільній освіті та при розв'язанні практичних задач у навчанні, майбутній професійній діяльності, розвиток мотивації студентів до професійного самовдосконалення в аспекті основних завдань курсу.

Завдання курсу: підготувати до вирішення питань науково-дослідного характеру до застосування СІКТ; поглиблення загальнотеоретичних і методичних знань з використання СІКТ на предметах освітньої галузі «Педагогічна освіта», «Середня освіта»; для виконання управлінських і педагогічних функцій спеціалістів за допомогою інформаційних технологій, розвивати, та формувати навички практичного застосування мультимедійних навчальних засобів, користування комп'ютерною технікою та мультимедійними освітніми ресурсами, лінгвістичних ресурсів та систем; раціонального їх застосування в майбутній професійній діяльності; удосконалювати вміння активно працювати в інформаційно-комунікаційному педагогічному середовищі.

Змістовні модулі:

1. Сучасні інформаційні технології як засіб реалізації індивідуалізації процесу навчання.
2. Мережеві технології другого покоління в професійній діяльності майбутнього педагога.
3. Розвиток дистанційної освіти. Навчальні платформи. Лінгвістичні ресурси та системи. Мультимедійні освітні ресурси.

ВК 1 (2). Комп'ютерні технології в навчанні мови та літератури

Мета вивчення курсу: формування у майбутніх фахівців сучасного рівня інформаційної та комп'ютерної культури; підготовка студентів як висококваліфікованих користувачів комп'ютерних технологій, формування у студентів теоретичних знань, практичних навичок та вмінь, що дозволять вільно орієнтуватися в сучасних комп'ютерних технологіях та ефективно їх використовувати в навчанні мови та літератури.

Завдання курсу: придбання і закріплення знань студентами в області використання інформаційних технологій і систем, їх інформаційного та програмного забезпечення; сформувати представлення про структуру інформаційних систем та сутність комп'ютерних технологій, розвинути уміння для використання сучасних засобів обчислювальної техніки і прикладних програм при проведенні наукових досліджень, уроків мови та літератури, освоєння передбаченого програмою теоретичного матеріалу і

придбання практичних навичок використання комп'ютерних технологій на базі сучасних ПК в освіті.

Змістовні модулі:

1. Комп'ютерні технології в навчанні.
2. Програмне забезпечення навчання. Типологія комп'ютерних програм.
3. Застосування сучасних технологій у викладанні філологічних дисциплін.

ВК 2 (1). Психологія спілкування

Мета вивчення курсу: опанування студентами психологічних знань, умінь і навичок вербального та невербального спілкування важливих для подальшого визначення суб'єктної позиції в діловій взаємодії; формування професійних компетентностей у студентів під час засвоєння теоретичних основ організації спілкування та практичних навичок ефективної соціальної взаємодії в комунікативному просторі.

Завдання курсу: оволодіти основними поняттями психології ділового спілкування; формування знань про культуру та психологію спілкування, його техніку та засоби використання на різних рівнях діяльності (дидактичному, комунікативному, управлінському тощо); опанувати техніки ділового спілкування; сформувати уміння та практичні навички використання знання з психології спілкування в процесі ділової взаємодії.

Змістові модулі:

1. Культурні аспекти ділової взаємодії.
2. Конструктивні та деструктивні моделі комунікації в діловій взаємодії.

ВК 2 (2). Психологія конфлікту

Мета курсу «Психологія конфлікту» - засвоєння базових знань з актуальних питань конфліктів та побудови продуктивних людських взаємовідносин, формування навичок розв'язання конфліктів як професійно-психологічних завдань.

Завдання курсу «Психологія конфлікту»: ознайомити студентів з актуальними психологічними проблемами управління конфліктами; розкрити майбутнім фахівцям в психології ефективну методологію вирішення завдань діагностування і прогнозування конфліктів і конфліктних ситуацій; оволодіння навичками попередження складних і проблемних ситуацій в напрямі їх ескалації у конфлікти. Знання та практичні навички «виходу з конфлікту», продуктивного вирішення конфліктів та подолання конфліктних ситуацій - корисні насамперед майбутнім психологам у вирішенні ними професійних завдань. Набуті знання та практичні уміння розуміння, запобігання та розв'язування конфліктів допоможуть змінити у собі та 5 формувати у своїх колег, підлеглих та близьких людей мислення, що орієнтовано не на конфронтацію й боротьбу, а на порозуміння, взаємодопомогу, співробітництво та на спільне вирішення проблем.

Змістовні модулі:

1. Феноменологія конфлікту.
2. Управління конфлікту.
3. Конфлікти у різних сферах людської взаємодії.

Дисципліни циклу професійної підготовки

ВК 3. Практичний курс другої іноземної мови (англійської)

Мета вивчення курсу – навчити вільно і правильно спілкуватися англійською мовою з дотриманням усіх фонетичних, лексико-синтаксичних та стилістичних норм, опанувати навички реферування іноземною мовою суспільно-політичних текстів; розвинути вміння передавати інформацію загально- і суспільно-політичного змісту в різних видах робіт, формувати професійну компетентність особистості як синтез змістовного та структурного компонентів.

Завдання курсу: розвиток усіх видів мовленнєвої діяльності (аудіювання, говоріння, читання та письма), формування певного рівня комунікативної компетенції, розуміння суті мовних явищ, іншої системи понять сприйняття дійсності, ознайомлення з історією та культурою носіїв англійської мови, формування лінгвокраїнознавчої компетенції студентів; поглиблення знань про мову, культуру, історію, традиції, реалії та в цілому про особливості ментальності носіїв англійської мови.

Змістові модулі:

1. Наукові досягнення людства.
2. Культурні надбання людства.
3. Роль історичних подій в житті людини. Важливі історичні події 20 ст.
4. Почуття та емоції. Філософські питання людського буття.
5. Навколишнє середовище. Альтернативні джерела енергії.

ВК 4. Практичний курс третьої іноземної мови (французької/італійської)

Мета вивчення курсу: навчання практичному володінню іноземною мовою, що припускає уміння користуватися найбільш споживаними і відносно простими засобами в основних видах мовленнєвої діяльності (аудіюванні, мовленні, читанні, письму), володіння розмовною побутовою і професійною мовою. Практичне володіння мовою основ спеціальності припускає також уміння самостійно працювати з іншомовною спеціальною літературою з метою отримання професійної інформації.

Завдання курсу: формування, розвиток та закріплення навичок усної та письмової мови; розвиток навичок та вмінь аудіювання з подальшою репродукцією як рідною так і іноземною мовою; формування вмінь монологічного та діалогічного мовлення у межах заданої теми, а також у процесі усного непідготовленого мовлення; придбання навичок практичного використання іноземної мови у сфері побутового і професійного

спілкування;підвищення рівня професійної компетенції;освоєння лінгвокраїнознавчих реалій і отримання відомостей про країну, мова якої вивчається;формування навичок міжкультурної комунікації.

Змістовні модулі:

1. Моя родина. Мій робочий день. Мій день відпочинку.Моє житло.
2. Дати. Час. Пори року.
3. Система навчання.Мій університет.
4. Свята України та Франції\Італії.

ВК 5. Комп'ютерна лінгвістика

Мета вивчення курсу: формування у студентів системи сучасних прагмалінгвістичних знань про структуру, закономірності та найважливіші аспекти мовної (в тому числі міжкультурної) комунікації, вміння використовувати набуті знання у практиці іншомовного спілкування, перекладу та у науковому аналізі мовленнєвої взаємодії, в тому числі за допомоги сучасних ІКТ.

*Завдання курсу:*з'ясувати місце комп'ютерної лінгвістики серед інших мовознавчих наук;окреслити базові принципи комп'ютерної лінгвістики; скерувати студентів на самостійний пошук релевантних наукових джерел, їх критичний аналіз, та вироблення власного погляду щодо дослідження поставлених проблем; сприяти формуванню у молодих науковців професійної, гуманістичної та суспільно-культурної етики.

Змістовні модулі:

1. Автоматизований аналіз та обробка інформації.
2. Основні підходи до створення електронних навчальних засобів.

ВК 6. Німецька мова професійного спрямування

Мета вивчення курсу – досягнення студентами рівня професійної комунікативної достатності у головних напрямках майбутньої фахової німецькомовної діяльності, а саме сформуванати навички використання знань з німецької мови як у процесі повсякденного спілкування з представниками інших країн з різноманітних питань в галузі філології та освіти, так і на етапі підготовки до участі у міжнародних конференціях, проектах та дискусіях, а також навчити слухачів проводити письмовий обмін діловою інформацією.

Завдання курсу: розширення словникового запасу студентів за рахунок загальноповсякденної, загальнонаукової, загальнопрофесійної та спеціальної лексики (підмови спеціальності); розвиток мовленнєвих вмінь, сформованих на основі мовних, комунікативно-пізнавальних, мовленнєвих навичок, включаючи навички перекладу, реферування та анотування наукових текстів філологічної спрямованості, навички публічного виступу на філологічну тематику та ведення професійної дискусії.

Змістовні модулі:

1. Стилїстичні та композиційні особливості наукової статті філологічного спрямування в українській та в німецькій традиції.

2. Мова та стиль вітчизняних та німецьких наукових джерел з мовознавства та літературознавства; особливості їхнього перекладу на німецьку.
3. Мова та стиль вітчизняних наукових джерел з методики викладання іноземної мови; особливості їхнього перекладу німецькою. Українська термінологія з методики викладання та її відтворення в німецькій мові.